

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2024/2025

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Endoskopia
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Endoscopy
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o Zdrowiu
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Katarzyna Hać
---	------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
Wykład	10	III	2
Ćwiczenia	10	III	

Wymagania wstępne	wiedza, umiejętności z zakresu: radiologii, biochemii, patofizjologii.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności z zakresu endoskopii (rodzajów, wskazań do stosowania w diagnostyce i leczeniu), przygotowania pacjenta do diagnostyki, opieka nad pacjentem w trakcie i po badaniu endoskopowym.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:		
W_01	organizację i funkcjonowanie pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych;	B.W8.
W_02	diagnostyczne i terapeutyczne możliwości endoskopii w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii;	B.W9.
W_03	zasady prowadzenia dokumentacji medycznej obowiązujące w pracowni endoskopowej;	B.W10.
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
U_01	uczyć pacjenta i jego rodzinę postępowania przed planowanym i po wykonanym procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;	B.U8.
U_02	współuczestniczyć w procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;	B.U9.
U_03	przewodzić dokumentację medyczną w pracowni endoskopowej;	B.U10.
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent potrafi:		
K_01	dokonywać krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;	KS.1.

K_02	ponosić odpowiedzialność za realizowane świadczenia zdrowotne;	KS.5.
------	--	-------

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Wykład:

1. Organizacja i funkcjonowanie pracowni endoskopowej. Struktura organizacyjna, wyposażenie, standardy bezpieczeństwa (ESGENA, PTGEIE), rola pielęgniarki w zespole endoskopowym, przebieg procedur i udokumentowanie świadczeń, zasady dekontaminacji sprzętu.
2. Rodzaje badań endoskopowych i aktualne definicje. Podział na procedury diagnostyczne, terapeutyczne i interwencyjne. Różnice między endoskopią sztywną a giętką. Endoskopia górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego. Nowe techniki: EUS, cholangioskopia, POEM.
3. Nowoczesne techniki w diagnostyce i terapii chorób przewodu pokarmowego. Obrazowanie HD, NBI, endoskopia kapsułkowa. Procedury terapeutyczne: EMR, ESD, stentowanie, tamowanie krwawień. Rola pielęgniarki w przygotowaniu sprzętu i opiece nad pacjentem.
4. Endoskopia układu oddechowego. Bronchoskopia giętką i sztywną – wskazania, różnice, biopsje, usuwanie ciał obcych, stentowanie. Zasady przygotowania pacjenta, znieczulenie, monitorowanie i wsparcie pielęgniarskie.
5. Zastosowanie endoskopii w innych dziedzinach medycyny. Cystoskopia i ureterorenoskopia w urologii, histeroskopia w ginekologii, fiberoskopia w laryngologii, artroskopia w ortopedii, endoskopia w anestezjologii i onkologii. Zadania pielęgniarki w interdyscyplinarnych zespołach zabiegowych.

Ćwiczenia:

1. Rola pielęgniarki w pracowni endoskopowej. Zakres kompetencji i odpowiedzialności. Współpraca w zespole zabiegowym. Przygotowanie stanowiska pracy, asystowanie podczas procedur diagnostycznych i terapeutycznych.
2. Budowa i zasady działania endoskopów, nowoczesne systemy obrazowania. Omówienie rodzajów endoskopów (giętkie, sztywne, kapsułkowe), systemy optyczne i cyfrowe (HD, NBI), podstawy obsługi i przygotowania sprzętu do pracy.
3. Bezpieczeństwo, dekontaminacja i profilaktyka zakażeń. Standardy czyszczenia i dezynfekcji endoskopów wg aktualnych wytycznych. Zapobieganie zakażeniom krzyżowym. Stosowanie środków ochrony indywidualnej.
4. Przygotowanie chorego do badań. Zasady kwalifikacji i przygotowania pacjenta do gastroskopii, kolonoskopii, bronchoskopii, cystoskopii i innych badań. Przygotowanie psychiczne i fizyczne; postępowanie w przypadku chorób współistniejących.
5. Opieka nad pacjentem przed, w trakcie i po badaniach. Monitorowanie stanu pacjenta, reagowanie na działania niepożądane. Wsparcie emocjonalne, bezpieczeństwo i komfort pacjenta w czasie procedur.
6. Edukacja pacjenta i rodziny. Prowadzenie instruktażu przed badaniami i po ich zakończeniu. Zasady postępowania po procedurach terapeutycznych. Znaczenie komunikacji interpersonalnej i edukacji zdrowotnej.

7. Dokumentacja medyczna. Rodzaje dokumentacji prowadzonej w pracowni endoskopowej: wpisy pielęgniarskie; rejestracja zdarzeń niepożądanych. Zgodność z wymaganiami prawnymi i standardami akredytacyjnymi.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01- W_03	Wykład konwencjonalny, Wykład konwersatoryjny, Wykład interaktywny,	Zaliczenie pisemne końcowe - test wielokrotnego wyboru /MCQ/ z treści wykładów (max 40 pytań)	Uzupełniony protokół z zaliczenia
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01- U_03	Ćwiczenia, praca pod kierunkiem, film dydaktyczny, pokaz (prezentacje modelowe, prezentacje multimedialne)	Kolokwium pisemne - test wielokrotnego wyboru /MCQ/ (max 30 pytań)	Uzupełnione i ocenione kolokwium – karta odpowiedzi
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01- K_02	Ćwiczenia, praca pod kierunkiem, film dydaktyczny, pokaz (prezentacje modelowe, prezentacje multimedialne)	Kolokwium pisemne - test wielokrotnego wyboru /MCQ/ (max 30 pytań)	Uzupełnione i ocenione kolokwium – karta odpowiedzi

VI. Kryteria oceny, wagi...

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

Dopuszczenie do zaliczenia końcowego (testu) wymaga spełnienia następujących warunków:

- 1) obecność na zajęciach
- 2) aktywny udział podczas ćwiczeń:

Uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia pisemnego końcowego – Test wielokrotnego wyboru (MCQ)
Do zaliczenia może przystąpić student, który otrzymał pozytywną ocenę z zaliczenia ćwiczeń - kolokwium.

W razie braku zaliczenia, możliwość poprawy w formie ponownego testu wielokrotnego wyboru (MCQ).

Kryteria i skala ocen.

Ocena	Kryteria oceny	
bardzo dobry (5)	student osiągnął efekty uczenia się w stopniu bardzo dobrym	wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93-100 %
ponad dobry (4,5)	student osiągnął efekty uczenia się w stopniu ponad dobrym	wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 84-92 %
dobry (4)	student osiągnął efekty uczenia się w	wykazuje znajomość treści kształcenia na

	stopniu dobrym	poziomie 73-83%
dość dobry (3,5)	student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dość dobrym	wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 66-72%
dostateczny (3)	student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dostatecznym	wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 51-65%
niedostateczny (2)	student osiągnął efekty uczenia się w stopniu niedostatecznym	wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 51%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	20
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sobocki J. (red.): <i>Endoskopia przewodu pokarmowego</i>. Podręczne kompendium. Wyd. <u>Makmed</u> Lublin 2019. 2. Regula J., Butruk E. (red.): <i>Endoskopia przewodu pokarmowego</i>. PZWL, Warszawa 2022. 2. Cotton P.B., Williams C.B.: <i>Practical Gastrointestinal Endoscopy</i>. Wiley-Blackwell, 2021. 3. Ernst A., Herth F.: <i>Principles and Practice of Interventional Pulmonology</i>. Springer, 2020.
Literatura uzupełniająca
<ol style="list-style-type: none"> 1. Testoni P.A.: <i>GI Endoscopy in the Cancer Patient</i>. Springer, 2020.